

Előfizetési árak:

Egész évre	12 Ft
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hónapra	1 "
— Egyenlő részben 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Fleiss Per. Pál könyvnyomdája
Nagybeszterek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
munkálkodására vonatkozó felszo-
lások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beszterek,
Zápelya-utca 1-és szám,
hová a lap szemleli részét, illetve
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A kibujt szög.

Nagybeszterek, november 25.

(F.) A képviselőház pénzügyi bizottságának szombati ülése föllebbentette a fátyolt az ellenzék budgetvitatkozásának valódi mibenlétéről. Valami komolyabb és mélyebb értelmet és jelentőséget ugyan nem tulajdonítottunk az ellenzéki szóáradatnak, mert az eddig hallott több mint negyven ellenzéki szónoklat nem volt egyéb, mint folyton megújuló és nagy részben ismétlődő panaszoknak immár unalmassá vált parafrázisa, anélkül azonban, hogy e beszédek egyetlen egynek, a Horánszkyénak kivételével nemcsak belterjesebben, hanem csak fölületesen is foglalkoztak volna a tulajdonképeni tárggyal, a költségvetéssel. Mindazonáltal eddig bizonyos mértékig hajlandók voltunk hinni, hogy ennek a sok szóbeszédnek indoka bizonyos ellenzéki meggyőződésben rejlik, most azonban a pénzügyi bizottság szombati ülésében kibujt a szög a zsákból és nyilvánvalóvá lett, hogy az ellenzéknek obstrukciószerű magatartásának valódi oka nem volt egyéb, mint a képviselőház időelőtti feloszlata és új választások elrendelése miatt való félelme.

Az ellenzék tehát azért beszélt annyit, hogy a budget tárgyalásával lehetőleg kihazza ezt az ülésszakot, mert fél az új választásoktól. Qui habet tempus, habet vitam, ez az ideig-óráig tengődő ellenzék felfogásának a jelszava. A sok beszédnek következménye lett az indemnity, amelynek megszavazását ugyan meg fogják tagadni az ellenzéki pártok, de nem fogják megakadályozni annak letárgyalását, mert most már megnyugtatta őket báró Bánffy Dezső miniszterelnök annak kijelentésével, hogy a kormány az országgyűlés idő előtti feloszlata semmi okát nem látja s azt nem is tervezi. Sőt óhajtása az, hogy az 1896-ik év végén a költségvetés szabályszerűen tárgyalassék le s — ha csak valami rendkívüli körülmény közbe nem jő — az országgyűlés mandátumának törvényes lejárata előtt ne oszlattassék föl.

Hogy az ellenzék honnan merítette az idő előtti feloszlata hírét, azt nem tudjuk, de ebből a magatartásából megbizonyosodtunk affélől, hogy az ellenzék szándékait nem tárja föl őszintén, hanem hipokrita módon tévedésbe ejtő külszint kölcsönöz a belső valóznak. S ha evvel a praktikával összehasonlítjuk a kormány eljárását, akkor lehetetlen el nem itélni az ellenzéki hipokrizist. Lám báró Bánffy Dezső miniszterelnök magyaros őszinteséggel habozás nélkül megmondta, hogy mi a kormány szándéka; pedig bizony módjában állott volna Horánszky kérdését valami módon elütni s arra valami kitérő választ adni.

Az ellenzék tehát várakozásunk szerint nem fog akadékoskodni az indemnityvel szemben, ha azonban mégis csalódnánk és annak a képtelen helyzetnek előidézését akarná kieroszakolni, hogy megjöjjen január 1-je anélkül, hogy budgetünk és indemnitynk legyen, akkor a kormánynak természetesen a legkiméletelebb ellenállást kellene kifejtetni, nehogy ez a gyalázatos merénylet sikerülhessen.

Megnyugvással bizakodunk a kormány és a szabadelvű párt erejében, hogy az ellenzék féktelenkedését szükség esetén képes lesz visszafojtani.

Képviselőválasztás A fászeti képviselőválasztást decz. 4-ikére tűzték ki. Grunzenstein egyhangú megválasztatása bizonyos.

A József közkórház megnyitása.

Nagybeszterek, november 25.

Amaz alkotások között, melyek Magyarország ezredéves fennállásának évében a kultúra és a humanizmus haladását Torontálvármegyében jelképezik, első sorban figyelmet érdemel az a hatalmas intézet, melyet a tegnapi napon ünnepélyesen megnyitottak.

Őszinte tiszteletet gerjeszt ez adomány, melyet vármegyénk áldozatkész közönsége a jótékony és emberszerető oltárára letett.

Igaz, hogy Torontálvármegye gazdag megye, ámde a tapasztalat bizonyítja, hogy épen azok feledkeznek meg legkönnyebben a szegényekről és szűkölködőkről, kik az élet bőséget élvezik s épen egy 600 tagu testület, mely hivatva van a közigazgatási és egyéb kérdések seregét megoldani, igen könnyen figyelmen kívül hagyhatja azt a tért, melyre hivatása köztelenül nem utalja.

Azért jogos, midőn ez intézetet, melyet a jó szívek a szenvedő emberiségnek szántak, rendeltetésének átadják, hogy megemlékezzünk azokról, kik a törvényhatósági bizottság figyelmét e fontos kérdésre irányították s leküzdötték mindama nehézségeket, melyek a költséges terv megvalósulása elé gördültek. Rónay Jenő főispán és Daniel László akkori alispán, valamint ügybuzgó hivatali utódát dr. Dellimanich Lajost illeti a dicsőség, hogy az az eszme testet öltött, melynek egyik rendíthetetlen híve Hertelendy József, Torontálvármegye istenben boldogult feledhetlen főispánja volt, kitől a kórház nevét is nyerte.

Hála és dicséret ez érdeműs férfiaknak, kik önzetlenül munkálkodnak azon, hogy a szegények és nyomorultak arcáról letörüljék a könnyeket, hála és dicséret Torontálvármegye bőkezű közönségének, mely fényes példával halad elöl, ha arról van szó, hogy a humanizmus oltárán kell áldozni.

A tegnapi ünnepélyes megnyitásról következő tudósításunk számol be:

A torontáli helyi érdekű vasutak indóháza mögött terül el az a 6 holdnyi bekerített tér, melyen a modern tudomány értelmében a legjobb rendszer, a pavillonrendszer szerint épült kórház hat pavillonja emelkedik. E hat pavillon, melyek közül a 3. és 4. ik emeletes épületek, a következőképen van berendezve: 1. Felvételi épület. 2. Szülészeti 3. Sebészeti és szemészeti. 4. Belgyógyászati és bujaker. 5. Ragályos betegek. 6. Halottas kamara, s ugyanebben az épületben van elhelyezve a két fertőtlenítő szoba s egy kocsiszin a vöröskereszt egylet 6 kocsija részére. A felvételi épületben, a kapu mellett, a következő emléktábla van alkalmazva:

TORONTÁL VÁRMEGYEI
„JÓZSEF“ NEVŰ KÖZKÓRHÁZ ÉPÜLET
ZOMBORI RÓNAY JENŐ
FŐISPÁNSÁGA
ÉS SZAMOSUJVÁRNEMETHI
DANIEL LÁSZLÓ
ALISPÁNSÁGA ALATT
1895-İK ÉVBEN.

Az összes épületek és a telek mintegy 200 ezer, a berendezés 22 ezer forintba került. Itt megjegyezzük, hogy a rendkívüli csinnal és szoliditással épült pavillonokban 180 villamos

lámpa, az udvaron pedig két hatalmas ivlámpa szolgáltatja a világosságot. Az egyes pavillonokat házi telefon köti össze s igen természetes, hogy a városon kívül fekvő kórház állami telefontal rendelkezik, mely a várossal köti össze.

A kórháznak ez idő szerint három orvosa van. Igazgató főorvos: dr. Haidegger Lajos, osztályorvos: dr. Hadfy Miklós és belkór alorvos: dr. Plechl Kálmán.

A belkór személyzet áll egy kórházi gondnokból, Muzslai Lipót, és ellenőrből, Tanffy Károly. Van 10 ápoló, 1 kapus, 1 ór és egy hivataloszolga.

Az összes pavillonokban, melyek nem annyira egy a közönséges elnevezés alatt értetni szokott kórház, hanem inkább egy a tudomány összes követelményeinek megfelelő sanatorium benyomását teszik, 100 beteg számára van hely s ennyi ágyat fel is állítottak már. A tágas udvar ma még teljesen kopár, de már is gondoskodva van arról, hogy a nagy területet átvarázsolják fenyvesé, hol a betegek megfogják találni az életető ozonduz levegőt.

Végül megjegyezzük, hogy e nagy munkát aránylag igen rövid idő alatt fejezték be. 1894. év tavaszán kezdtek meg az építkezést s már 1895. október elsején készen állott az a hatalmas épület, melyet tegnap nyitottak meg.

A megnyitási ünnepélyre ép oly előkező, mint nagyszámu közönség gyűlt tegnap össze a kórház felvételi épületében Ott voltak: Báró Nikolics Fedor v. b. t. t., Rónay Jenő főispán, gróf Karácsonyi Jenő, dr. Dellimanich alispán, báró Felitzsch m. főjegyző. Daniel László országgy. képviselő, Steinbach Antal kir. tanácsos, Talapkovics Vazul pénzügyigazgató, Poroszkay Béla m. főügyész, Panits, Jeszenszky, Szalay és dr. Klein lelkészek, dr. Orosy Lajos kir. ügyész, dr. Perisics Zoltán v. főjegyző és polgármester helyettes, dr. Kis Sándor főgim. tanár, Láng pénzügyi tanácsos, dr. Plechl Sándor m. főorvos, Szobotka Rózsa az állam-építészeti hivatal főnöke, Reitter Öskár rendőrkapitány, Zsiros Mihály megyei főszámvevő, Rigó István tb. főjegyző, az orvosi, tisztviselői és tanítói kar majdnem teljes számban és számosan, kik az ünnepély iránt érdeklődtek.

Dr. Haidegger kórházi igazgató néhány szívélyes szóval üdvözli a megjelent közönséget s felkéri az összes felekezetek papjait a kórház beszentelésére, a vármegye főispánját pedig annak megnyitására.

Dr. Dellimanich alispán: Torontálvármegye minden jó és nemesért lelkesedő közönsége istenben boldogult Hertelendy főispán kezdeményezésére határozta el, hogy a szenvedő emberiség javára emeli e díszes csarnokot. Ma midőn készen áll a nagy mű, első sorban azon két férfiról illik megemlékeznünk, kik fáradhatlanul munkálkodtak a terv megvalósításán. Őök uraim tudják, kik e férfiak. Az első méltóságos Rónay Jenő ur, Torontálvármegye érdeműs főispánja (lelkes éljenzés), ki e tettével új virágfüzért font érdemeire, a másik Daniel László országgyűlési képviselő, hivatali elődöm (éljenzés), ki ismert ügybuzgóságával fáradozott a nemes cél érdekében. Uraim! Csak egészséges testben lakhatik egészséges lélek, s mi tagadás benne, fajunk kicsi, szeretettel kell azt ápolnunk, ha nagygyá akarjuk tenni e nemzetet. Isten áldása legyen ez intézetben. (Eljenzés.)

Rónay Jenő főispán: Igen tisztelt közönség! Kiváló örömmre szolgál, hogy a közegészségügy szogálatának szánt e díszes épületet a belügyminiszter ur ő nagyméltóságának 78971. sz. leiratához képest, mint közkórházat megnyitottak jelenthetem ki. Mert bár nem először tanusított Torontálvármegye közönsége elismerésre méltó nagylelkűséget, de

először emelt középületet a szenvedő emberiség javára. Kellemes kötelességet teljesítetek, midőn a központi Józsefkórházat megnyitottnak jelentem ki. (Zajos éljenzés.)

Ezután következett a kórház beszentelése, melyet az összes nálunk képviselt felekezetek papjai teljesítettek, nevezetesen Hacker r. k. segédlelkész, Panits g. k. főesperes, Szalay ev. ref. lelkész, Jeszenszky ág. ev. lelkész és dr. Klein rabbi.

A közönség ezután megtekintette a sebészeti pavillont teljes berendezését dr. Haidegger kalauzolás mellett, onnan pedig átment a belgyógyászati pavillomba, hol dr. Hadfy Miklós az osztály vezetője fogadta Rónay főispánt lendületes beszéddel. Ezen osztály beható megtekintése után a társaság visszatért a városba. Isten áldása legyen a József-kórházon!

HIREK.

Tájékoztató.

December 4. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Dec. 15. Torontái. jegyzői-egylet rendk. közgy.
December 16. Megyei tisztújítás.
December 16. Városi közgyűlés.
Dec. 17. A szőnyeggyár rendkívüli közgyűlése.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők észére kedden és pénteken délután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utcán, a Schuvert házában van.

Változások a csanádi klerusban. Desseffy Sándor püspök Márffy József nagyjécsai káplánt a megbetegedett Bodroghi János plébános mellé rendelte ki Gyula-Varsádra.

Első polgári házasság. A múlt héten volt Topolyán az első polgári házasság kötése. Kretler Miklós és Binder Rozália nagybikácsi jegyesek keltek egybe. Bodó jegyző, topolyai kerületi anyakönyvvezető előtt. Bodó jegyző díszmagyarban végezte az esketést, mely után a fiatal pár a násznéptől követve a templomba ment egyházi áldásért. Az első polgári esketést mint levelezőnk írja, nagy közönség nézte végig, mely megéjenezte a fiatal házaspárt. — Ernesztbázan, mint levelezőnk írja, folyó hó 23-án kötötték meg Hoffmann Péter földbirtokos és özv. Becker Jánosné született Kreiner Katalin az első polgári házasságot Czappán István anyakönyvvezető előtt. Az új pár a polgári aktus után a templomba ment hol frigyükre az egyház áldását is kikérték.

Vasúti ülés. A torontái h. é. vasutak igazgatósága tegnap délután dr. Dellmannich Lajos alispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak:

Gróf Karacsonyi Jenő, Rónay Jenő, Daniel László, Poroszkay Béla, Jovanovics Sándor, br. Nikolics Feodor, Csávossy Béla, Daniel Pál, Kovács Agoston, dr. Pap Géza, br. Feilitzsch Berthold és Enyedy Károly igazgatósági tagok. Az ülésen a következő tárgyak nyertek elintézetést:

Alelnöknek br. Feilitzsch Berthold választott meg egyhangulag.

Az igazgatósági ügyrend megállapított.

A párdány—zsombolyai vonat műtanrendőri bejárása kéretett.

A bóka—alibunári vonalra vonatkozólag határozatot, hogy az elágazás nem Jarkovácznál, hanem Számosnál fog történni, a beágazás a pancsovai vonalba pedig Antalfalván, és nem T. Vársárhelyen.

A zichyfalva—nagygyáj—dettai vonal építése tárgyában az elintézkedések megteendőek.

A csáková—bókai vasúttal Bóka állomásra vonatkozólag kötött szerződés jóváhagyott; — hasonlóan a m. kir. államvasutakkal Zsombolya állomása és a párdány—zsombolyai vonal üzemeltetésére vonatkozó szerződések is jóváhagyottak.

Esküvő. Török János zsombolyai kir. járásbíró albiró tegnap délután kötött örök frigyét Németh Ilonka kisasszonnyal, Németh Antal nagykikindai kir. törvényszéki bíró kedves leányával. A polgári összeadást Agusztin Miklós főjegyző végezte teljes magyar díszben.

Halálozás. Mint öszinte részvétellel értesülünk, Mayer Rezsőnek, a „Grossbecker Wochenblatt“ derék és rokonszenves szerkesztőjének édesanyja Budapesten meghalt. Az agg matronát, ki általánosan tisztelt személye volt saját körének, tegnap helyezték örök nyugalomra. A gyászistentisztelet a megboldogult lelki üdvéért ma reggel ment végbe.

— Ongyilkosság. Pancsováról írják: Hoyer József, aki 27 évig pintermester volt egy sörházban és szép vagyona tett szert, de a napokban a szolgálatból elbocsájtott, f. hó 22-én reggel 9 órakor az erdőben revolveréből háromszor magára lőtt. Két, 12 mm. vastagságú golyót a fejébe bocsájtott; az egyik átfurta a koponya mindkét oldalát, a másik magával szakította jobb szemét, az orcsonton irányt változtatva, a homlokban megakadt. A harmadik golyót a hasába lötte és ez a golyó a gerinczél a 7. borda alatt szintén megakadt. Tettét levelében Winterfeld János kéményseprőmesternek írásban tudtára adta, aki a levelet déli 12 órakor kézhez véve, a rendőrkapitánnyal Hoyer keresésére indult Jóval 4 óra után találta meg Winterfeldt az erdőben még élve. Hoyer reggeli 9 órától délutáni 4 óráig borzasztó kínokat szenvedhetett; erről tanuskodik azon körülmény is, hogy Hoyer onnan, ahol meglötte magát, mintegy 500 lépésnyire vonszolta magát, ahol aztán félig megdermedve megtalálták. Az első segély után Hoyert bevitték lakására, ahol az orvos a fejben levő golyót akként távolíthatta csak el, hogy az ép koponyafalat felvágta, mely alatt félig összelapítva a golyót megtalálta. Az orvos Hoyernek jobb szemét is kivette. — A szerencsétlen ember felépüléséhez semmi remény sincs. — Ongyilkosságának oka életuntág. Hoyer végrendeletet is hagyott háta, melyben 300 frtot a polgári iskolának, 200 frtot a város szegényeinek hagy. Főörököséül testvérének 4 gyermekét jelölte meg.

— Lelkészválasztás Lajosfalván. Lajosfalván, a bánáti esperesség e legnagyobb és leggazdagabb ágostai hitközségében tudvalevőleg Bujkovszky Gusztáv elhalálása folytán a lelkesi állás megüresedett. — A hitközség múlt vasárnap tartott ülésében lemondott candidálási jogáról és bizalommal tekint Kramár Béla főesperes jelölése elé, mert jól tudják, hogy a főesperes a lelkesi állásra első sorban Zatkalik Károly bertelendyfalvi lelkészt fogja jelölni, mint aki a község szeretetét, tiszteletét osztatlanul bírja. A lelkészválasztás december hó 22-én fog Lajosfalván megejtenni.

— Megunta az életét. Szegedről írják: Mäger Teréz 17 éves német-csanádi illetőségű cselédleány megunta az életét és átment a siralom völgyéből közanyánk ölébe. Leitner Nándor légszeszgyári művezetőnél szolgált a leány s ugyan ott követte el az ongyilkosságot. Egy egész fazék vizben áztatott le gyufát s megitta. Azután azt mondta, hogy beteg, mire beküldték a kórházba. Ott meg is halt tegnap reggel a szerencsétlen. Hátrahagyott levelében, amelyet egy német-csanádi rokonához intézett, azt írja, hogy megunta az életét s azért hal meg. Valami 400 frtos örökség várt a leányra s annak okáért úgy rendelkezett, hogy szépen temessék el s a sirjához legalább kétszáz forintért olyan keresztet állítsanak, amely kétszáz évig eltartson. Kétszáz évig tudják azt a temetőben járni, hogy tizenhét éves korában meg halt a Trézi, mert unta az életet.

— A nagy szent miklósi martírok. Még a memorandum ügy tárgyalásakor történt, hogy a nagy-szent miklósi tulzó oláhok százharcinczkét aláírással telegrammot intéztek dr. Rácziuhoz, melyben az elítélteket a magyarországi magyar nép martírjaiként dicsőítik, azon közben a magyar kormányt féktelen szavakkal becsmérelték. Allam elleni izgatást látván a dologban, megindították ellenük a vizsgálatot, a melynek során kiderült, hogy a távirat értelmű szerzője valami Stojkoneszku Traján odavaló ügyvédjelölt. Ő szerkesztette a táviratot és a kihallgatásnál, melyet a nagykikindai vizsgálóbíró vezetett, úgy ő mint a többiek kijelentették, hogy magyarul nem akarnak vallani, noha legtöbbje jól bírja a magyar nyelvet, minek folytán a kihallgatásokat tolmács segítségével kellett eszközölni. Az ügyben a végtárgyalás elé érdeklődéssel néznek.

— Pénzhamisítók. A Bácska, mely e téren szomorú nevezetességre tett szert, csak nem akar kifogni a pénzhamisítókban. Ma — mint Zomborról írják — ismét elfogtak a Bácskában egy pénzhamisító bandát, melynek tagjai Ó-kér, Zsablya, Káty és Tisza Kálmán falva községekben üzték jövedelmező mesterségüket. A banda feje Dech Miklós jómódu parasztagada, kinek vezetése alatt nagy mennyiségben gyártották az atyafiak a hamis bankót. Eddig tiz parasztembert tartóztatnak le a csendőrök, de a vizsgálat eddigi adatai alapján még egy egész csomó ember letartóztatását lehet várni.

S z i n h á z.

Virágcsata.

A „Virágcsata“t valamennyien elvesztettük: Szerző, szereplők, nézők és főleg Deák igazgató, mert a premiere daczára üres volt a ház. Hogy miért, azt nem tudjuk. A régi darabokba állítólag azért nem jár a közönség, mert már ismeri, de hát a „Virágcsata“t senki sem ismerte! Most, hogy megismerték, nem csodáljuk, ha majd igen kevesen lesznek Verő második művére kíváncsiak. Lévén ez az operette tele a legrégibb és legismertebb vicczekkel, s azokkal az alakokkal, melyekkel az utóbbi tíz év összes bohózaiban találkozni szerencsések voltunk. A zenéje előtt már illik kalapot emelni. Nem mintha olyan nagyon jó volna, de mert folyton a kedves régi mesterekkel találkozik a hallgató, ezek megérdemlik a feltétlen tiszteletet.

Deák a Virágcsata színrehozatala körül dicsegetes buzgalmat fejtett ki. Amennyit a meglevő eszközökkel lehetett, azt megtette, s a második felvonás, mely nagy színpadokon fényesen beüt, a mi kis színpadunkon is jól festett. A probirmamzelt, a ki körül a darab forog, Deákné adta kedves diszkreczióval. A legbálásabb számát, „A legszebb, a legszebb én vagyok“ tegnap az egész városban dudolták. A többi szereplők, nevezetesen Deák, Arkosi, Szarvasi, Lorándi, Arkosiné, Havasi Szidi, Veseleányi és Balogh mindent elkövettek, hogy a közönség jól mulasson s valóban nem ő rajtuk mult, hogy a színházban annyi komoly arc volt látható.

A pápa.

A kirchfeldi pap szakállosan, a stájer népszónokok helyett bicskás legények és leányok, akik nem értenek tréfát ha szerelemről van szó — ez a Pópa. Szerb és oláh polgártársaink, a kikre az igazgatóság ez alkalommal számított, nem sokat mulasztottak azzal, hogy nem nézték meg ezt a darabot, melynél naivabbat egyhamar nem hallottunk. Ime néhány szemelvény olvasóink mulattatására:

A pápa huga elmondja bátyjának, hogy Maricza őt szereti. A tiszteendő ur nagyot sóhajt, aztán így szól Mariczához:

— Ugyan mire való az, Maricza?

Nem pompás kérdés?

Dimitru meggyilkolja Dászkált, mert azt hiszi, hogy őt szereti Maricza. A holttestnél ott térdel Tógyér is, egy haszontalan naplopó és felkiált:

— No Dászkál, az többet nem mászkál.

Dimitru pedig mielőtt elkövetné véres tetteit, azt mondja társainak:

— Ma még Dászkált eszem.

No de elég ebből ennyi is. Az előadás igen jó volt, s főleg Szarvasi (pópa) és Deákné (Maricza) derekasan rászolgáltak a sűrű tapsokra. Arkosi szépen énekelte népdalait. Balogh is jól beletalálta magát a darab egyetlen komikus szerepébe.

T á v i r a t o k.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése 1895. november 25-én.)

Budapest, november 25. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésében a viczinális vasutakról szóló javaslatok harmadik felolvasása után folytatták az 1896-iki évi költségvetés folytatásos tárgyalását. A vitában ma első volt Szalay Károly, ki Ugron határozati javaslatát pártolta.

Polónyi Géza hosszabb beszédben támadja a Bánffy-kormány politikáját. Beszédjét párthivei nagy tetszéssel fogadták.

Végül Lukács Gyula foglalt állást a költségvetés ellen.

A simándi kerület.

Budapest, nov. 25. (A „Torontái“ eredeti távirata.) A simándi kerületben Semsey Boldizsárt léptetik fel országgyűlési képviselőnek.

Lemondó képviselő.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Görgey Béla Sáros-megyei Girált kerületének országgyűlési képviselője ma lemondott mandatumáról.

A függetlenségi pártok egyesülése.

Budapest, novemb. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi párt két árnyalatának tagjai között ma élénken foglalkoztak azokkal a hírekkel, melyek a Kossuth Ferenc lakásán tegnap tartott értekezletből kiszivárogtak. A párt két árnyalata részéről kiküldöttek valamennyien jelen voltak és mint hírlík, az elvi kérdést illetőleg csakhamar tisztába jöttek. A Justh-frakció részéről előterjesztett nyilatkozatféle lényegében 3 pontból állott. Az első ki mondja az egyesülést elvi alapon, a második szerint változatlanul ragaszkodika 1884. programhoz, az 3. pont szerint a párthatározattal ellentétben a tagok nem járhatnak el. Ezekhez mindkét részről hozzájárultak. A Justh-párt tagjai új klubhelyiség bérlését pendítették meg. Az Ugron-pártiak hangsúlyozták, hogy ezuttal nem új pártalakulásról, hanem a régi pártnak helyreállításáról van szó. Főlemlítették, hogy még másfél-évig kötelező a bérszerződés, az ellen azonban nem tettek ellenvetést, hogy pár hónap múlva hozzák napirendre a helyiség kérdését. A szuszceptibilitási aggodalmakat illetőleg hivatkoztak arra, hogy mikor Ugron Gábor a 48-asokkal s egykor Thaly Kálmán visszatért a pártba, ugyancsak abba a körbe lépett vissza a nélkül, hogy e tekintetben bármi nehézséget formált volna. Közölni fogják a pártok tagjaival a kérdést. Remélik, hogy szerdái megállapodásra jutnak, a mikor ismét összejönnek Kossuth Ferencnél, hogy megállapodásukat végrehajtsák.

Szedő-sztrájk Budapesten.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosi betűszedők tegnap tartott gyűlésükben kimondták a sztrájkot, miután a főnökök nem egyeztek be a tarifa ujalagos felemelésébe. Ma reggel meg is kezdték a sztrájkot, de nem valamennyien, úgy hogy az esti lapok, bár kisebb tartalommal, de mégis megjelentek.

Városi színház.

Ma, hétfőn, 1895. évi november 25 én adatik:

Tűz érek a gyakorlaton

Francozia bohózat 3 felvonásban. Írták: Rossu Károly és Delavigne Edmond. Fordította Kövessy A.

S z e m é l y e k :

Solignac vicomte, nyugalmazott ezredes	Szepesi Gusztáv
Janette, neje	Barna Ilon
Gaston fiuk, hadnagy	Szabó Ferencz
Aubrige Margit, Solignac nővére, özvegy	Havasy Sz.
Clémence, leánya	Dulich Mariska.
Adrienne, társalkodónője	Arkosiné
Fouche Pál, kapitány	Szarvasi Sándor
Kazimir, inasa	Balogh István
Don Sálustó, mexikói	Arkos V.
Sziréna, tánczosnő	D. Őrsi Aranka
Babette, komornája	Szenessiné

Előadás kezdete fél 8 órakor.

Holnap kedden adatik: „Nebántsvirág“.

Nyilttér.)***Grünbaum Vilmos**

női-ruha-terme
Nagy-Becsereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmék és diszítéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsőrendű bécsi erőre bízva, főtörekvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és meglegedését ezentul is legujabb divatu, elegáns kivitelű toilették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet és selyembluzok, costumek, matiné, juponok kötények.

Teljes tisztelettel
Grünbaum Vilmos.

672-x.36

*) Az e rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Feloldó szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.

Hirdetések.

1274. sz. B. v. k. 1895.

Arverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes pécsi kir. járásbírósnak 1895 évi 22882. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbírósnak 1895. évi 16466. szám alatt kelt végzése folytán Wertheimer J. pécsi czég részére, Lella Száva nagybecskereki lakosnál 21 frt 76 kr és jár. iránti kielégítési végrehajtás utján 1895. évi november 2-án lefoglalt 578 fitra becsült butorok, lovak, kocsik, hordók, tengeri stbból álló ingóknak alperes lakásán (Tomásóváci-uton) Nagybecskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1895. évi november 30-ik napjának délelőtti 9 órára tüzetett ki.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. § ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi november hó 19-én.

Kiss István,

928-1.)

kir. bir. végrehajtó.

4547. szám. kü. 1895.

Arlejtési hirdetés.

A felügyeletem alatt álló nagybecskereki fogházban felmerülő borbély munkának az 1896. évben való biztosítására 1895. évi december hó 4-ének reggeli 9 órájára árlejtési tárgyalást hirdetek.

Feltétel, hogy az egyszeri munkálat egyetlen napnak két órájában foganatosíttassék és hogy a vállalkozó és segédjei teljesen megbízható egyének legyenek.

Ennek fenn nem forgása esetén a legelőnyösebb ajánlat is visszautasítható. Nagybecskereken, 1895. évi november 18.

910-1.1

Dr. Orosdy Lajos,
királyi ügyész.

775. sz. 1895.

Surján község előljárósága.

Arverési hirdetmény.

Községi képviselő-testületi határozat alapján Surján község vadászati joga 6 vagyis 1896-1901. évekre folyó évi december hó 1-én d. e. 10 órakor a község-háznál tartandó nyilvános árverésen bérbeadatik.

Feltételek a községi irodában betekintheők.

Surján, 1895. évi november 20-án.

(925-1.1)

Az előljáróság.

HELYISÉG-VÁLTOZTATÁS.**SCHENK H. könyvkereskedése**

most

Hunyady (fő)-utca 505. sz. (gör. kel. hitközség új épületében a Grünbaum-féle üzlet mellett).

(919-x.3)

195.047. sz. hk. 18

Az antalfalvai főszozolgabírósgától.

Idézés.

Id. Vágó Márton, ifj. Márton és Zuzajajosfalvai lakosok ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok az 1885: XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 18. § ához képest felhivatnak, hogy a Vágó-féle 17. sz. házközösség megszüntetése ügyben Lajosfalva község-házához 1895. évi december hó 4-ik napjának d. e. 8 órájára kitézött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Gyurik Pál lajosfalvai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőtükre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Antalfalván, 1895. évi november 4-én.

Grofsoran.

(912-1.1)

hk. tb. főszozolgabíró.

1792. szám 1895.

Arlejtési hirdetmény.

Torontálmegye tekintetes törvényhatósági bizottsága 1893. évi 912. kgy. 12875/93. sz. a. kelt becses határozatával Rom. Écska házszék képviselőtestületének 1893. évi 1. kgy. 93. sz. határozatát az eddig divó község szerinti előfogatozás kötelezettségének leváltása és árlejtés utján biztosítása tárgyában jóváhagyta.

Ezen szoigálmány leváltásának 1896. évre leendő biztosítására az árlejtési határidő 1895. évi december hó 5. délelőtti 8 órára Rom. Écska község-házánál kitézettek.

Ezen kötelezettség leváltására évi 1600 frt mint kikiáltási ár megállapítatik a bérbeadás szóbeli minuendő árlejtés utján az árlejtési feltételek alapján történend. Az árlejtési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt az árlejtési határidőig felfekszenek és az érdekeltek által betekintheők.

Kelt Rom.-Écskán, 1895. évi november hó 10-én.

(921-1.1)

A községi előljáróság.

17120. sz. ki 1895.

Hirdetmény.

A házbéradó három év tartamára, vagyis az 1896., 1897. és 1898. évekre való érvénynyel újból kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérbévedelem-vallomások benyújtására a nm. m. kir. pénzügyminiszterium folyó évi 73075. sz. alatt kiadott rendeletével az 1895. évi november hó 15-től 30-ig terjedő időt tüzte ki.

Felhivatnak ennél fogva N.-Becsereken város azon háztulajdonosai, kik házbérbé huznak, miszerint a nekik kézbesített házbérbévedelem vallomási ívet pontosan és a városház hirdetési táblán kifüggesztett hirdetményben foglalt bővebb utasítások szerint töltsék ki, s azt folyó hó 30. napjáig a városi adóhivatalnak nyujtsák be.

Végül kijelentetik, hogy ha a bevalási őrlepnak az érdekelt felek könnyebb-ségére elrendelt kézbesítése bármely ok vagy akadály miatt elmaradna is, ez az illető háztulajdonost a bevallás benyújtásának kötelezettsége alól fel nem menti, ez esetben a szükséges őrlepnak a városi adóhivatalnál szerzendők be.

N.-Becsereken, 1895. évi november hó 15-én.

Krsztics János,

(906-3.2)

polgármester.

Községi irnok.

Szaján községében, ki a jegyzői, de főleg az adóügyekben kellő jártassággal bíró, azonnal alkalmazást nyerhet; évi fizetés 300 frt és tehetségéhez mért mellék-jövedelem. Kérvények alólirhoz benyujtandók.

(915-3.3)

Vuchetich Árpád,
jegyző.

A
NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR

engedélyez

JELZÁLOG-
KÖLCSÖNÖKET

kötelezvényre 500 frttól feljebb a legnagyobb összegig:

- a) Nagybecskereki bérházakra,
- b) Torontálmegyében fekvő földbirtokokra

a legjutányosabb feltételek mellett.

A kölcsönök 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 év alatt törleszthetők

- a) vagy egyenlő évi (félévi) tökerészletekben,
- b) félévi egyenlő tőke és kamatjradékokkal (annuitásokkal).

Meglevő terhek gyorsan és előnyösen konvertáltatnak.

Bővebb felvilágosítással szóbelileg és levélbelileg készségesen szolgál

az igazgatóság.

A
NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR

Részvénytőkéje 160,000 frt.

Biztosítéki alapjai 1894. végével 247,000 frt.

elfogad

TAKARÉKPÉNZTÁRI BETÉTEKET

legjobb kamatoztatásra a legelőzékenyebb visszafizetési módokat mellett,

értékpapírok adásvételét eszközli

s minden a bankszakmába vágó megbízást pontosan és jutányosan teljesít.